Kvalitetsdeklaration
Småorter

Datum för offentliggörande: 2026-11-26
Kvalitetsdeklaration version: 1
Ansvarig myndighet: Statistiska centralbyrån (SCB)

Ämnesområde
Boende, bebyggelse och mark

Statistikområde
Bebyggelseområden

Produktkod
MI0810

Referenstid
2025-12-31

Sveriges officiella statistik

Innehåll

Statistikens kvalitet 3

1 Relevans 3
1.1 Ändamål och informationsbehov 3
1.1.1 Statistikens ändamål 3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov 3
1.2 Statistikens innehåll 4
1.2.1 Objekt och population 4
1.2.2 Variabler 4
1.2.3 Statistiska mått 5
1.2.4 Redovisningsgrupper 5
1.2.5 Referenstider 7
2 Tillförlitlighet 7
2.1 Tillförlitlighet totalt 7
2.2 Osäkerhetskällor 8
2.2.1 Urval 9
2.2.2 Ramtäckning 9
2.2.3 Mätning 10
2.2.4 Bortfall 10
2.2.5 Bearbetning 10
2.2.6 Modellantaganden 11
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig 13
3 Aktualitet och punktlighet 14
3.1 Framställningstid 14
3.2 Frekvens 14
3.3 Punktlighet 14
4 Tillgänglighet och tydlighet 15
4.1 Tillgång till statistiken 15
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik 15
4.3 Presentation 15
4.4 Dokumentation 15
5 Jämförbarhet och samanvändbarhet 16
5.1 Jämförbarhet över tid 16
5.2 Jämförbarhet mellan grupper 16
5.3 Samanvändbarhet i övrigt 16
5.4 Numerisk överensstämmelse 17

Allmänna uppgifter 17

A. Klassificeringen Sveriges officiella statistik 17
B. Sekretess och personuppgiftsbehandling 17
C. Bevarande och gallring 17
D. Uppgiftsskyldighet 18
E. EU-reglering och internationell rapportering 18
F. Historik 18
G. Kontaktuppgifter 19

Statistikens kvalitet

1 Relevans

Statistiken redovisar fakta om statistiska småorter i Sverige, avseende antal småorter, befolkning och arealer. Statistiken bygger på geografisk avgränsning av statistiska småorter, som görs av SCB. Geodata med statistiska småorter delas av SCB som öppen data. Statistiken redovisas tillsammans med uppgifter om statistiska tätorter.

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Undersökningen utgör ett komplement till SCB:s statistik över statistiska tätorter. Statistiken ger information om bebyggelsegrupper som är för små för att klassificeras som tätorter. Det ger en mer heltäckande bild av befolkningens utbredning mellan tät- och glesbebyggda områden i Sverige, jämfört med statistik på kommunnivå. Statistiken kan användas för att följa enskilda områdens utveckling, avseende befolkningens utveckling och bebyggelsens utbredning.

Statistiken är en del av SCB:s statistik om markanvändning och används för att klassificera markens funktion och användning i Sverige. Det ger därmed ytterligare underlag till arealstatistik över bebyggd mark.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Information om statistikanvändares informationsbehov motsvarar de statistiska storheter som kallas intressestorheter.

Geodata och statistik för statistiska småorter används primärt av SCB för att beräkna officiell statistik över befolkning i och utanför tätorter och småorter. Geodata och statistik används utanför SCB för analyser av tätbebyggda områden både på nationell, regional och lokal nivå, som komplement till SCB:s statistiska tätorter. De primära användarna arbetar med planering och analys av samhället och den fysiska miljön, vars intresset av statistik och geodata avser underlag som på ett enhetligt sätt redovisar statistik, geodata och kartor över tätbebyggda områden i Sverige. Exempel på användningsområden är som underlag vid planering på regional och lokal nivå, samt som underlag till vissa av Lantmäteriets kartor. Statistik och kartor över enskilda småorter efterfrågas av lokaljournalistik och privatpersoner.

1.2 Statistikens innehåll

Centrala målstorheter i undersökningen är antal småorter, befolkning och arealer. Det motsvarar innehållet i den officiella statistik som SCB publicerar.

De statistiska småorterna är en del av SCB:s statistik över markanvändning, där SCB bland annat definierar och ringar in flera typer av koncentrerad bebyggelse, så kallade bebyggelseområden. SCB definierar inte begreppen stad, glesbygd eller landsbygd. I statistiken redovisas endast begreppen tätort, småort, respektive utanför tätort och småort.

1.2.1 Objekt och population

Målpopulation för undersökningen med referenstidpunkt 2025-12-31 är statistiska småorter i Sverige 2025, utformade enligt SCB:s definition. Ofta används småorterna tillsammans med SCB:s statistiska tätorter. Målpopulationen är då ”statistiska tätorter och småorter”. Mark utanför tätorter och småorter faller ut som en egen population, med benämning ”utanför tätort och småort”.

Intressepopulation är småorter i Sverige. Statistikens användare kan ha andra benämningar för begreppet, som orter, samhällen och byar. Målpopulationen ”utanför tätort och småort” kan som intressepopulation benämnas som landsbygd eller glesbygd. Det saknas dock en standard för vad begreppet innehåller ur statistisk synvinkel.

Skillnaden mellan målpopulation och intressepopulation utgörs av skillnaden mellan SCB:s definition av statistiska småorter och användarnas förväntning eller åsikt om vad en småort är. Skillnaden i perspektiv handlar ofta om hur lokalbefolkningen uppfattar ett områdes utbredning jämfört med den utbredning området får i SCB:s statistiska och datastyrda bearbetning. Samma skillnad finns för begreppet tätort, men är ofta ännu större, eftersom SCB:s statistiska tätorter är mer heterogena till sin karaktär och har ett bredare användningsområde.

Undersökningens målobjekt är de enskilda statistiska småorter som skapas av SCB enligt SCB:s småortsdefinition, se avsnitt 2.2.6. Modellantaganden. Observationsobjekt är resultatet av SCB:s småortsavgränsning. Referensåret 2025 är antalet objekt 3 058 statistiska småorter.

Bearbetningen bygger på totalregister. Observationsobjekt stämmer därför väl överens med målobjekt. Saknade värden och andra osäkerhetsfaktorer i de register som används i bearbetningen kan leda till att utformningen av de statistiska småorterna påverkas. Det utgör skillnaden mellan målobjekt och observationsobjekt. Se mer i avsnitt 2.2.2 Ramtäckning.

1.2.2 Variabler

Observationsvariabler i undersökningen utgörs av den statistik som tas fram med småorterna som underlag. Den officiella statistiken består av följande variabler:

- Antal småorter
- Folkmängd i småort, samt utanför tätort och småort
- Landareal i småort
- Befolkningstäthet i småort
- Befolkningens köns- och åldersfördelning i småort

Målvariabler är den statistik som SCB avser att producera och publicera. De stämmer väl överens med observationsvariablerna. SCB har god tillgång till register som underlag för att producera den statistik som ryms inom målvariablerna.

Den statistik som inte ryms inom SCB:s officiella statistik utgör glappet mellan intressevariabler och målvariabler. Exempel på ytterligare statistik som efterfrågas är längre tidsserier, samt in- och utflyttning. Användare kan få tillgång till fler variabler via specialuttag som produceras i form av uppdrag.

1.2.3 Statistiska mått

Centrala målstorheter med statistiska mått är:

- Antal områden
- Antal folkbokförda
- Arealer i hektar
- Andel i procent, avseende förekomst av värde i förhållande till totalen för den administrativa enheten.
- Befolkningstäthet, redovisat som antal invånare per kvadratkilometer

1.2.4 Redovisningsgrupper

Följande redovisningsgrupper används för de olika variablerna:

Typ av region

1. Regiontyp: Administrativ enhet
    - Värden:
        > Kommun
        > Län
        > Riket
    - Används för variablerna:
        > Antal småorter

    - Folkmängd
    - Köns- och åldersfördelning i småort

2. Regiontyp: Statistisk småort, enskilda småorter
    - Värden:
        - Småorter (5 462 valbara småorter, småorter gällande 2025 och historiska)
        - Summa riket
    - Används för variablerna:
        - Folkmängd
        - Landareal
        - Befolkningstäthet
        - Köns- och åldersfördelning i småort
3. Regiontyp: Administrativ enhet efter ”Typ av område”
    - Värden:
        - Tätorter
        - Småorter
        - utanför tätort och småort
        - totalt i Sverige
    - Används för variabler:
        - Folkmängd
        - Landareal

Övriga redovisningsgrupper

1. Kön
    - Värden:
        - Män
        - Kvinnor
    - Används för variabler:
        - Folkmängd, antal folkbokförda per småort
2. Åldersklasser (3 klasser)

- Värden:
  - 0–19 år
  - 20–64 år
  - 65+ år
- Används för variabler:
  - Folkmängd, antal folkbokförda per småort

1.2.5 Referenstider

Statistiken har redovisats för vart femte år sedan 1990. De referenstider som ingår i målstorheterna 2025 är:

1. Landareal, folkmängd och befolkningstäthet per småort och riket finns publicerat i statistikdatabasen från referensår 1990, med intermittent redovisning till och med senaste referensår (2025).
2. Folkmängd efter kön och åldersklass finns publicerat i statistikdatabasen från referensår 2015, med intermittent redovisning till och med senaste referensår (2025).

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten i de redovisade statistikvärdena beror till stor del på två faktorer:

1. Kvalitet i SCB:s geografiska avgränsning av statistiska småorter (geodata).
2. Kvalitet i de register som används för bearbetning av statistik.

Det här är en registerbaserad totalundersökning utan skattade värden. Alla register som används i undersökningen är totalregister som kontinuerligt uppdateras och dokumenteras. Tillförlitligheten är därför god och de redovisade statistikvärdena skattar sina målstorheter väl. Stickprovs- och urvalsfel förekommer inte.

Uppgifter om befolkning bygger på registret över totalbefolkningen (RTB), som innehåller uppgifter om personer folkbokförda i Sverige. Uppgifterna har kombinerats med Lantmäteriets koordinatsatta adressregister. Till och med referensår 2015 har kopplingen gjorts mot fastighetskoordinat.

Geodata med småortsgränser är gjorda med en noggrannhet som uppfyller krav för kartor i skala 1:10 000.

SCB:s definition av begreppet småort är i sig en osäkerhetskälla. Det saknas en standard för begreppet och SCB har därför skapat en egen definition. Statistikens tillförlitlighet beror således på hur användarna förstår definitionen och de geografiska områden som ligger till grund för statistiken. För att öka tillförlitligheten publiceras geodata i en visningstjänst och som öppna geodata på SCB:s webbplats.

2.2 Osäkerhetskällor

De osäkerhetskällor som har störst påverkan på statistikens kvalitet är (utan inbördes ordning):

- Brister i de enskilda register som ligger till grund för geografisk avgränsning och statistikvärden. Bristerna utgörs av att objekt kan saknas eller ha fel värden. Exempel på brister är:
  - Byggnader i Lantmäteriet data som saknar geometrier.
  - Fastigheter och byggnader i Lantmäteriets data som har fel klassificering.
  - Förändringar över tid i Lantmäteriets uppdateringsrutiner och ajourhållning av byggnader, fastigheter och markdetaljer. Uppdatering av registerinformation görs ibland oregelbundet. SCB har noterat att uppgifter i data ” Topografi 10 Nedladdning, vektor” uppdateras vid olika tidpunkter beroende på regionala variationer och på särskilda satsningar av vissa fastighets- och byggnadstyper.

För detaljer om kvaliteten i enskilda register hänvisas till detaljerad dokumentation för varje register:

> SCB:s Registret över totalbefolkningen (RTB)

> Lantmäteriets geodata ”Topografi 10 Nedladdning, vektor”

Eftersom statistiken baseras på flera olika källor finns en osäkerhet i hur dessa samspelar för att skapa en helhet, då de geografiska gränserna för småorter skapas. För att minska osäkerheten görs kontroller av både mikrodata och resultatet av SCB:s bearbetning. Denna osäkerhetsfaktor beror både på de enskilda registrens kvalitet, samt metod och definition för SCB:s statistiska småorter.

En central del i produktionen är användningen av geokodade registerdata. Geokodningen är ett moment som görs utanför produktionsprocessen för denna statistik, eftersom flera av SCB:s statistikprodukter använder samma geokodade register. Geokodningen innebär att administrativa värden om folkbokförda matchas mot koordinatbaserade register. Nyckel är adresser i Lantmäteriets

adressregister. I de fall adressen är fel blir det ingen matchning. Den här typen av fel är dock mycket ovanlig i RTB, tack vare goda kontroller på Skatteverket.

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken. Statistiken bygger på ett totalregister över statistiska småorter enligt SCB:s definition. Statistiken produceras med hjälp av uppgifter i totalregister, där inga urval görs. Tillförlitligheten är därmed god avseende denna aspekt.

2.2.2 Ramtäckning

Ramtäckning för de statistiska värdena för målpopulationen är god. Målpopulationen för undersökningen med referenstidpunkt 2025-12-31 är statistiska småorter i Sverige 2025, utformade enligt SCB:s definition. Det är även ram och rampopulation för undersökningen. Uppgifter om samtliga objekt i populationen finns i indata till statistiken, i form av SCB:s register över statistiska småorter 2025.

SCB har noterat att över- och undertäckning kan förekomma på grund av brister i de registeruppgifter som används för att skapa småortsregistret och som matchas mot småortsregistret för att skapa statistik. Risk för över- eller undertäckning förekommer i dessa fall:

- Brister i noggrannheten för koordinater kan leda till både under- och övertäckning. Det avser alla koordinatsatta register. Exempel på fel är att koordinat avser en annan plats än verkligt värde eller att koordinat helt saknas och leder till saknat värdet. Vid arbetet med avgränsningen gör SCB en okulär granskning av alla småorter, i syfte att hitta eventuella fel i den automatiska bearbetningen. I granskningen används digitala topografiska kartor och ortofoton från Lantmäteriet. Avseende referensår 2025 gjordes granskning mot småorter med referensår 2023, samt mot de senaste årgångarna av tätortsavgränsningen. Manuella justeringar tillåts i regel inte, men har krävts i ett fåtal fall när den automatiska bearbetningen inte har kunnat leverera gränser med tillräcklig kvalitet.
- Lantmäteriets byggnadsregister saknar uppgifter om byggnad eller uppger fel typkod eller byggnadsändamål. Det är en kvalitetsbrist som kan påverka gränsdragningen av småorten.
- Detaljer i definitionen av statistiska småorter kan leda till både under- och övertäckning, i förhållande till användarens bild av hur en småort bör definieras och avgränsas.

Sammanfattningsvis anses riskerna för över- och undertäckning som små, vilket har kunnat bedömas i samband med okulär granskning av geodata. Rimlighet i statistikvärden bedöms mot tidigare referensår inom produkten och mot likvärdig statistik inom andra statistikprodukter.

2.2.3 Mätning

Mätfel kan uppstå om det finns en skillnad mellan uppmätt värde och sant värde. Statistiken över statistiska småorter bygger endast på register. Tillförlitligheten avseende mätning är beroende av de enskilda registrens kvalitet, se även avsnitt 2.2 Osäkerhetskällor. Eftersom registren är totalregister som kontinuerligt uppdateras och är väl dokumenterade, bedöms tillförlitligheten som god.
Det är störst risk för mätfel orsakat av saknade eller fel värden i Lantmäteriets byggnadsregister.

2.2.4 Bortfall

Statistiken bygger på uppgifter från totalregister. Svarsbortfall saknas därför i undersökningen. Saknade värden i RTB kan bero på felaktigheter i folkbokföringen, som hanteras av Skatteverket. De bedöms dock som små.

Det partiella bortfallet i Lantmäteriets data ”Topografi 10 Nedladdning, vektor”, som berör denna undersökning, avser byggnader och klassning av dessa. Konsekvenser kan vara att småorternas gränser påverkas när byggnader helt saknas eller fastigheter och byggnader har fel kodning. Det partiella bortfallet antas påverka kvaliteten på geodata och statistik. Sammanfattningsvis bedöms det påverka tillförlitligheten endast i liten grad.

2.2.5 Bearbetning

SCB:s statistiska småorter har skapats med hjälp av bearbetningar i GIS-programvara. Samtliga steg i avgränsningen har gjorts med hjälp av automatiska beräkningar, vilka har dokumenterats i skript. Statistiken över arealer har beräknats i GIS (ArcGIS Pro). Övrig statistik har beräknats i SQL Server, med viss sammanställning i Excel.

Metoden för att skapa geodata för småorter innebär i korthet att byggnadskroppar och fastighetspolygoner buffras i flera steg, för att kombineras och bilda polygoner med SCB:s statistiska småorter.

Eftersom bebyggelsestrukturen är unik för varje småort, men de statistiska småorterna skapas enligt en modell med en gemensam metod och definition, kan resultatet variera kvalitetsmässigt mellan småorter. I statistiktermer kan det beskrivas som ett glapp mellan målobjekt och observationsobjekt.

Det görs ingen ingående individuell bedömning av huruvida de automatiskt genererade småorterna är korrekta eller ej. All bearbetning som resulterar i en småort enligt SCB:s definition, accepteras som en statistisk småort. Genom att benämna resultatet statistiska småorter görs en markering om att resultatet avser statistiskt underlag, skapat enligt matematiska modeller.

Manuella justeringar tillåts i regel inte, men har krävts i ett fåtal fall när den automatiska bearbetningen inte har kunnat leverera data med tillräcklig kvalitet. I dessa typfall har manuell justering gjorts:

- Bebyggelsegrupper som knyts samman av broförbindelse får en sammanlagd befolkning på fler än 199 personer. Det här är bebyggelse som varken klassas som tätorter eller småorter enligt gällande definitioner, trots att de uppfyller de grundläggande kriterierna. Manuell delning vid bro görs då.
- Bebyggelse på en ö i direkt anslutning till småort och med broförbindelse läggs in manuellt i småort. Felet beror på brister i dataunderlaget.

Av de 3 058 småorter som har fastställts för 2025, har tre områden justerats manuellt. Det ger bedömningen att bristerna i den automatiska bearbetningen är små med en mycket liten påverkan på tillförlitligheten.

2.2.6 Modellantaganden

SCB:s definition av statistiska småorter

Det modellantagande som görs i undersökningen är SCB:s definition av statistiska småorter. De definieras kortfattat som samlad bebyggelse med 50 till 199 invånare. Samlad bebyggelse med mer än 199 invånare klassas som statistiska tätorter.

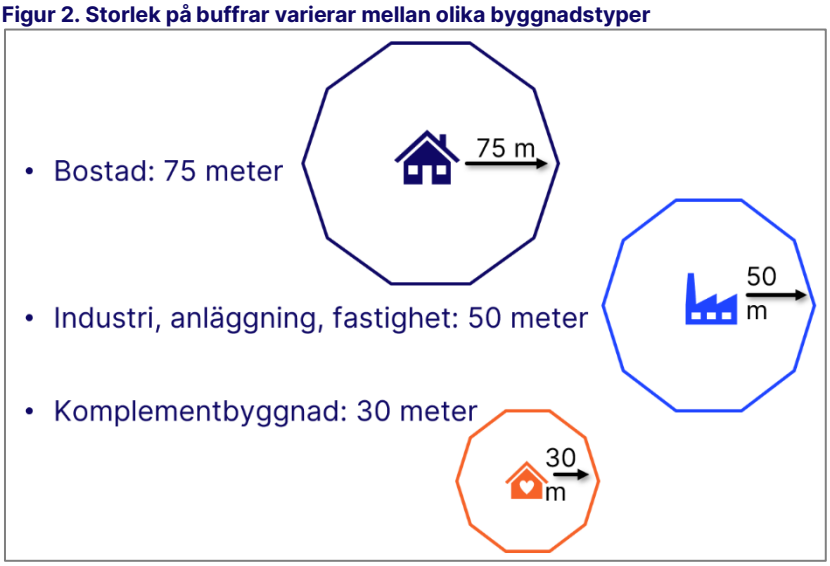
Definitionen av småorter följer tätortsdefinitionens första steg (se även figur 1):

1. En kärna skapas, där max 60–150 meter mellan byggnader tillåts.
    - Avståndet avser fågelvägen, det vill säga kortast möjliga avstånd.
    - Avståndet varierar mellan olika byggnadstyper (se figur 2). Längsta tillåtna avstånd är mellan bostadsbyggnad, som buffras med 75 meter, vilket ger maxavståndet 150 meter mellan två bostadsbyggnader. Kortast avstånd tillämpas för komplementbyggnader.
2. Övrig mark med verksamheter som hör till småorten, men där bebyggelsegraden är låg, kan knyta ihop delar eller ingå i småortens ytterkanter. Det gäller bland annat idrottsplatser, begravningsplatser och industrimark. De ska vara tydligt utmärkta i register och belägna i direkt anslutning till bebyggelsekärnan.
3. Vatten utan broförbindelse utgör barriärer och delar småorter, men delarna kan fogas samman till en småort via en bro med bilväg, om avståndet är högst 150 meter.
4. För att endast fånga grupper av bebyggelse, måste småorten bestå av minst 5 byggnader, exklusive komplementbyggnader.
5. Folkmängden i småorten är 50–199 folkbokförda personer.

Figur 1. Uppbyggnad av SCB:s statistiska småorter, översikt

Figur 2. Storlek på buffrar varierar mellan olika byggnadstyper

Ingen gräns sätts för hur stor andel fritidshus småorten får innehålla. Småorter tillåts också överlappa SCB:s områdesgränser för fritidshusområden.

Modellantagandets påverkan på tillförlitligheten beror på överensstämmelsen mellan SCB:s definition av statistiska småorter och användarnas förväntningar på hur en småort är uppbyggd, vilket kan skilja sig åt mellan olika användare.

SCB:s modell används sedan 1990, då den första versionen av statistiska småorter gjordes. Utvecklingen har under åren anpassats efter användares behov och tillgängligt dataunderlag, teknik och andra resurser. Tillförlitligheten bedöms därför som god, utifrån rådande förutsättningar.

Befolkning utan registrerad adress

Vid beräkning av antal folkbokförda i och utanför tätorter och småorter görs ett antagande avseende personer folkförda som ”Utan känt hemvist” och ”På kommunen skriven”. Det är personer som av olika skäl saknar uppgift om folkbokföringsadress eller fastighet. De har dock alltid uppgift om folkbokföringskommun. I den här statistiken antas dessa personer befinna sig i

kommunens befolkningsmässigt största statistiska tätort. Antagande görs för att undvika en restpost och en skillnad mot övrig officiell statistik över befolkning per kommun. Det fel som antagandet kan orsaka bedöms som mycket litet.

Skydd av enskildas uppgifter, röjandekontroll av små värden

SCB är skyldig att skydda enskildas uppgifter från att röjas i den redovisade statistiken. Från och med statistik publicerad under 2026 tillämpar småortsstatistiken en metod som gör det möjligt att redovisa detaljerad statistik utan att behöva dölja statistikvärden, eller göra delar av redovisningen mindre detaljerad. Metoden innebär att statistiken tillförs slumpmässig osäkerhet på ett kontrollerat sätt, utan att bidra med systematisk skevhet i statistiken. Den benämns som CKM (Cell Key Method).

Statistikvärden som är större än noll justeras med ett litet negativt eller positivt heltal, eller lämnas oförändrade. Det gäller även alla totaler. En följd av metoden är att de redovisade totalerna inte alltid är lika med summan av deras redovisade delar. Till exempel överensstämmer inte alltid den redovisade totalen för kvinnor och män med summan av de redovisade statistikvärdena för kvinnor respektive män. Det finns även småorter som har en redovisad total befolkning på färre än 50 eller fler än 199 personer, trots att småortsdefinitionen säger att det ska finnas mellan 50 och 199 personer i en småort. Det verkliga antalet är fortfarande inom definitionen, men kan inte längre redovisas med den nya röjandemetoden.

Den tillförda osäkerheten är liten, men påverkan är större för låga frekvenser än för höga. Det har betydelse även för andelar som alltid bör tolkas med försiktighet när de är baserade på låga frekvenser. Nya totaler bör inte beräknas genom att summera små värden från statistiken, eftersom den tillförda osäkerheten per enskilt tal då adderas. Istället bör de totaler som ingår i SCB:s redovisning användas.

Statistik till och med referensår 2023 har inte tillämpat den här metoden, med undantag för statistik över folkmängd fördelad på kön och åldersklasser och redovisad på kommun, län och riket, som har reviderats med värden beräknade med CKM. Tidigare har små värden raderats från resultatet. CKM möjliggör redovisning för samtliga delar i tabellerna.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Preliminär statistik publiceras inte för småorter.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken avseende 2025-12-31 publicerades 2026-11-26, knappt 11 månader efter referenstidpunkten. Arbetet samordnades med beräkning och framställning av tätortsstatistik 2025. Den ytterligare tid som behövdes för framställning av småorternas geodata och statistik beräknas till cirka två arbetsveckor.

3.2 Frekvens

Från och med utgåva 2023, produceras geodata för statistiska småorter två gånger under en femårsperiod, det vill säga vart annat till vart tredje år. Tidigare har frekvensen varit en gång vart femte år.

För varje ny version av geodata med småorter publiceras statistik för variablerna befolkning, arealer och befolkningstäthet. Samtidigt publiceras geodata med polygoner för statistiska småorter.

3.3 Punktlighet

Statistiken för 2025 publicerades vid den planerade tidpunkten, den 26 november 2026.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Resultaten finns i SCB:s interaktiva statistikdatabas och sammanfattas i en statistiknyhet. Allt publicerat material finns på SCB:s webbplats, produktsidan www.scb.se/MI0810.

Geodata med statistiska tätorter finns som öppna data i GIS-format[1].

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

För specialbearbetningar, kontakta produktansvarig. Se kontaktuppgifter på sista sidan.

4.3 Presentation

Statistiknyheten är en sammanfattande analys av statistiken, utifrån vad som antas vara intressant för allmänhet och media. Statistik för tätorter och småorter presenteras i en gemensam statistiknyhet.

I Statistikdatabasen publiceras statistik i tidsserier. På statistikens produktsida finns Excelfiler vars innehåll inte är möjligt att tekniskt publicera i Statistikdatabasen.

De statistiska småorternas polygoner publiceras i SCB:s karttjänst för regionala indelningar och som öppna geodata.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken beskrivs i dokumentet Statistikens framställning (StaF). Statistikens kvalitet beskrivs i Kvalitetsdeklarationen (detta dokument). Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i Statistikens detaljerade innehåll (MetaPlus). Samtliga dokumentationer är tillgängliga på www.scb.se/MI0810, under rubriken Dokumentation.

[1] https://www.scb.se/vara-tjanster/oppna-data/oppna-geodata/statistiska-smaorter/

5 Jämförbarhet och samanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

De register och geodata som utgör underlag för statistiken förbättras kontinuerligt. Det leder till att statistiken kan skilja sig över åren, beroende på faktiska skillnader i bebyggelse- och befolkningsstruktur och på grund av kvalitetsförbättringar i underlaget. Metoden för avgränsning av småorter har utvecklats kontinuerligt sedan 1990, vilket också påverkar statistiken. Definitionen av småorter har vid behov anpassats efter rådande förutsättningar.

Nedan beskrivs förändringar mellan de två senaste årgångarna av statistiken, från 2023 till 2025. För jämförbarhet mellan äldre årgångar, se kvalitetsdeklarationer för respektive år.

Förändringar mellan 2023 och 2025, geodata

Från och med 2025 års småorter används inte längre hästsportanläggningar för att bygga upp småorterna. Hästsportanläggningarna inkluderar ofta stora områden med hagar. Lantmäteriet har inkluderat många fler områden än tidigare och SCB har därför valt att inte längre ha med denna kategori i bearbetningen. Det ger en bättre jämförbarhet mot 2023 på en övergripande nivå, även om förändringen kan påverka på andra sätt för enskilda områden. Kommersiella travbanor inkluderas fortfarande i modellen, eftersom de oftast är stora hårdgjorda ytor med mycket bebyggelse. Hästsportanläggningar som är helt omslutna av annan bebyggelse ingår också i småorterna.

Lantmäteriet har förbättrat sin kartering vilket gör att idrottsplatsernas yttre begränsningslinje är bättre karterat. Det kan därför uppstå mindre förändringar i småortsavgränsningen, om anläggningarna ligger i kanten av småorten.

SCB noterar en allmän ytterligare förbättring av datakvaliteten på Lantmäteriets geodata vilket leder till en förbättrad framställning av 2025 års småorter. Ovanstående förändringar av 2025 års småorter är små och endast enstaka områden påverkas. Jämförbarheten med 2023 års småorter är i därmed god.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

SCB har inte sett motsvarande statistik över småorter hos andra svenska myndigheter. Internationellt förekommer det varianter av småortsstatistik i andra nordiska länder.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Statistiken används med fördel i kombination med SCB:s statistik över andra bebyggelseområden, särskilt de statistiska tätorterna som produceras och

publiceras samtidigt som småorterna. En statistisk tätort är ett bebyggelseområde med minst 200 folkbokförda invånare och tät bebyggelse.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Statistik per småort kan inte aggregeras till kommuner eller län, eftersom samma småort kan korsa läns- eller kommungräns. En småort räknas då en gång i varje kommun eller län. Arealer per kommun, län och småort kan inte summeras till större regionala enheter, eftersom redovisningen på varje regional nivå innehåller värden som är avrundade från decimaltal till heltal.

Från och med publiceringar under 2026 tillämpas den statistiska metoden CKM för att skydda enskildas uppgifter i den redovisade statistiken. På grund av detta är inte alltid de redovisade totalerna lika med summan av deras redovisade delar. Se vidare avsnitt 2.2.6 Modellantaganden.

Allmänna uppgifter

A. Klassificeringen Sveriges officiella statistik

SCB:s statistik inom denna produkt ingår i Sveriges officiella statistik (SOS). För den gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt SCB:s föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B. Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400[2]).

C. Bevarande och gallring

Ingen direktinsamling av data görs till denna undersökning. Gallring av uppgifter är därför inte aktuellt för den här undersökningens del. Ett exemplar av samtliga trycksaker och elektroniska publikationer levereras till Kungliga biblioteket i form av pliktexemplar.

[2] www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/offentlighets--och-sekretesslag-2009400_sfs-2009-400

D. Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet till denna statistik föreligger inte.

E. EU-reglering och internationell rapportering

Ingen EU-reglering av statistik och avgränsning.

F. Historik

Undersökningen har gjorts vart femte år sedan 1990, som ett komplement till SCB:s statistik över statistiska tätorter. Definitionen har skapats av SCB:s arbetsgrupp för markanvändningsstatistik.

Till och med 2010 års småorter dominerade de manuella momenten i arbetet med produktion av geodata. Men inför arbetet med 2015 års gränser hade SCB tillgång till teknik och data som gjorde det möjligt att förändra och effektivisera metoderna på ett kvalitetssäkert sätt. Det var framför allt ökad tillgång till registerdata, via myndighetssamarbetet Geodatasamverkan, som möjliggjorde en ökad automatisering av arbetet. Metodförändringen innebar att gränserna för flertalet småorter ändrades, samt att antalet småorter ökade kraftigt.

Motsvarande förändringsarbete gjordes samtidigt för SCB:s statistiska tätorter och fritidshusområden. Resultatet presenteras i rapporten *Översyn av metod och definition för SCB:s avgränsningar av koncentrerad bebyggelse*, som finns tillgänglig på www.scb.se/MI0810.

I samband med förändringen gjordes en justering i SCB:s definition av småorter, som berodde på att SCB:s tätorter tilläts innehålla mer än 50 procent fritidshus. Tätorter med en hög andel fritidshus hade tidigare klassats som småorter, trots att deras befolkning kunde vara större än 199 personer. Från och med 2015 års statistik hade ingen småort mer än 199 invånare och alla områden med minst 200 invånare klassades som tätorter, oavsett andel fritidshus.

Vid arbetet med 2020 års småorter gjordes några justeringar av metod och definition. Metoden följde nu strikt de första stegen i avgränsning av tätorter. Det gav en effektivisering av arbetet, eftersom båda typerna av orter kunde skapas i samma process. Det gav också en bättre tydlighet i definition och metod, genom att avgränsningen av småorter tydligare följde de första stegen i modellen för tätorter. Småorterna 2023 producerades samtidigt som tätorterna 2023.

Från och med 2015 års statistik redovisas inte beteckningen/namn per småort. Anledningen är att endast Lantmäteriets ortnamnsenhet har laglig rätt att sätta officiella namn på områden. Deras uppfattning av hur en småort ska definieras skiljer sig åt från SCB:s definition. SCB ringar in tät bebyggelse med register som källa, medan ortnamnsmyndigheten även tar hänsyn till bland annat historiska värden för att bedöma en orts utbredning. Det kan därför uppstå en skillnad mellan SCB:s beteckningar på småorter och de ortnamn som sätts av

Lantmäteriet. I samråd med Lantmäteriet har SCB därför valt att helt ta bort områdenas beteckningar. I stället hänvisas användaren till en numerisk kod som är unik för varje område. Namn på småorter förekommer i äldre rapporter och statistiska meddelande för småorter, men inte i aktuell statistikredovisning eller geodata.

G. Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån (SCB)
Kontaktinformation	Karin Hedeklint, Esbjörn Pettersson
E-post	mark.vatten.gis@scb.se
Telefon	010 479 50 00 (växel)